

blivende hævde, at det hidtil har vist sig, at man altid har kunnet købe Jord til dette Øjemød, og vi har udtrykkelig sagt, at skulde det i enkelte Tilfælde vise sig, at enkelte Mennesker eller Institutioner skulde lægge Hindringer i Vejen for Erhvervelsen af saadanne Arealer, da vilde vi gaa med til at vedtage en Lov, som paabød Ekspropriation i disse enkelte Tilfælde. Denne Udtalelse staar vi ved. Men der foreligger ikke noget som helst til Hinder for at føre denne Sag ud i Livet. Jeg kan ikke se rettere, end at hidtil har det været en rent frivillig Sag, beroende paa mange forskellige Omstændigheder indenfor de enkelte Kommunalbestyrelser, om man ønskede at optage denne Opgave eller ikke. Men det, vi ønsker, er, at Samfundets Medlemmer skal have Ret til at kræve af Kommunalbestyrelserne, at de skal anskaffe Jord, som disse Mennesker kan faa i Leje til Oprettelse af Havebrug. Det er det, vi ønsker, og vi ønsker, dersom Kommunerne ikke selv magter den Opgave, at de kan gaa til Staten og bede den købe Jord, som de igen kan udleje til dette Formaal, og det Forslag, det konservative Parti har stillet, gaar ud netop paa dette.

Det ærede Medlem fra Rønne (Hauge) talte om Priser af 1—2 Kr. pr. Kvadratalen. Det vilde jo være ganske meningsløst og uforsvarligt at benytte Jord til Kolonihaver, som repræsenterer en Værdi af op imod 2 Kr. pr. Kvadratalen, naar man kan faa anden Jord til meget, meget billigere Pris til dette Formaal. Naar man staar overfor Afgørelsen af denne Sag, spiller det jo ikke Hovedrollen, om denne Have kommer til at ligge saa nær ved den paagældendes Bopæl som muligt. Tværtimod vil det maaske i mange Tilfælde netop være til Gavn for vedkommende, at hans Havelod ligger et saa langt Stykke borte, at han faar en sund Motion ved at bevæge sig ud til denne Have. Det er slet ikke nogen Nødvendighed for ham, at den skal ligge lige udenfor hans Dør, tværtimod. Det er jo ikke alene Bykommunerne, hvor man kan tænke sig, at der vil være Brug for saadanne Haver. Nej, i Stationsbyerne vil der i udstrakt Grad være Brug for Oprettelsen af Kolonihaver. Der bor i vore Stationsbyer umaadelig mange Mennesker, som ingen Havelod har. Hvorfor tager saa Landkommunerne ikke denne Sag op i større Udstrækning, end de hidtil har gjort? Fordi de ikke har nogen Forpligtelse dertil. Jeg ønsker en saadan Forpligtelse indført ad Lovgivningens Vej. Der kan ogsaa være rene Land-

kommuner, hvor der ikke er større Bebyggelse, men hvor der ogsaa er Mennesker, som ingen Havelod har. Lad dem faa Adgang til at komme i Besiddelse af en saadan ved Statens Hjælp. Det vil vi fra vor Side være medvirkende til, men vi vil ikke være medvirkende paa den Maade, at man skal gaa til en saa indgribende Foranstaltning som en almindelig Bestemmelse om Ekspropriation af Jord, da vi ikke anser det for paakrævet i dette Øjeblik.

Det ærede Medlem fra Lejre (N. Frederiksen) kom med nogle Udtalelser om, at det kunde være meget godt at komme med smukke Udtalelser paa dette Omraade, men man maatte i Gerning vise, at man mente de Ord, man udtalte i denne Sag. Jeg vil tillade mig overfor det ærede Medlem at hævde, at han ikke har nogen som helst Ret til at betvivle, at det konservative Folkeparti mener, hvad det har udtalt denne Sag angaaende. Kom med et Lovforslag paa dette Omraade, gaaende i den Retning, som jeg her har antydnet, og saa skal det ærede Medlem faa se, at der efter al Sandsynlighed vil blive fuldstændig Enstemmighed i dette høje Ting om denne Sags Løsning.

Det ærede Medlem kunde ikke lide, at jeg havde sagt, at disse Love paa en Maade svævede i Luften, naar dette Lovforslag faldt bort. Jeg maa indrømme, at Lovforslaget om Salg af Præstegaardsjord paa en Maade danner en Undtagelse, fordi der i denne Lov er givet bestemte Bestemmelser om, paa hvilken Maade Kirkeministeren skal udstykke denne Jord til Husmandsbrug. Men der er ikke noget Sted i disse Love givet nogen som helst Bestemmelse om, hvorledes den Jord, Staten skal have fra Len og Stamhuse, skal bringes ud til almindelig Benyttelse i Husmandsbrug. Der er ikke i disse Love, naar dette Lovforslag falder bort, givet nogen som helst Bestemmelse om, hvorledes denne Sag skal administreres. De ærede Medlemmer vil gøre gældende, at naar der ikke staar nogen Bestemmelse, er det saa ganske naturligt, at Landbrugsministeren har Ret til at foretage administrativt de Foranstaltninger, der er nødvendige for at bringe disse Love ud i Livet. Jeg ser ikke, med hvilken Ret Ministeren administrativt vil kunne træffe saadanne Bestemmelser. Det maa staa i Lovene, hvorledes man har at forholde sig paa dette Omraade, og det er denne Lov om Erhvervelse af Jord, der danner Basis for hele den Side af Sagen. Naar dette Lovforslag falder bort, saa svæver Lo-